

30 252 Toekomstvisie agrarische sector

Nr. 214 Brief van de minister van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 maart 2026

Op 23 januari heeft uw commissie een brief ontvangen van Provincie Overijssel te Zwolle d.d. 23 januari 2026 over "Afschrift brief Provincie Overijssel en Boerenperspectief Overijssel aan informateur m.b.t. continuering Boerenperspectief". Uw commissie vroeg mij op 4 maart 2026 een reactie te geven, met het oog op het commissiedebat van 1 april. In de brief werd informateur Letschert verzocht om in de formatiebesprekingen te zorgen voor structurele continuering van het initiatief Boerenperspectief. Daarnaast spreken de twee partijen ook de wens uit voor twee uitbreidingen van de dienstverlening zodat ook niet-agrarische erfeigenaren kunnen meedoen. Hieronder volgt mijn reactie.

Laat ik voorop stellen dat ik het belangrijk vind dat het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur begeleiding biedt aan agrarische ondernemers die worstelen met vragen over de toekomst van hun bedrijf. In het coalitieakkoord is ook opgenomen dat we deze ondernemers willen helpen om de omslag te maken naar toekomstbestendige landbouw. Er wordt al begeleiding geboden via verschillende bestaande instrumenten. Mogelijke verdere ontwikkeling van deze instrumenten zal ook aandacht krijgen in het kader van de Taskforce Landbouw, Natuur en Stikstof.

Onder de bestaande instrumenten valt bijvoorbeeld zaakbegeleiding, waarmee zaakbegeleiders in dienst van het ministerie boeren adviseren over het al dan niet deelnemen aan een specifieke regeling, zoals de Lbv-plus of de Landelijke verplaatsingsregeling. Ook richten zaakbegeleiders zich op specifieke doelgroepen, zoals de PAS-melders. Er wordt in verschillende pilots gewerkt aan een ondernemingsplan-aanpak, waarbij agrariërs werken aan het ontwikkelen van een toekomstbestendig en juridisch geborgd bedrijfsplan. En daarnaast hebben, zoals de briefschrijvers aangeven, pilots voor sociaal-economische begeleiding plaatsgevonden waaruit "Boerenperspectief" knooppunten zijn ontstaan.

Deze knooppunten worden gevormd door onafhankelijke boerennetwerken die laagdrempelig te bereiken zijn voor de agrarische ondernemers. Zij koppelen deze ondernemers aan onafhankelijke procesbegeleiders die helpen bij het beantwoorden van toekomstvragen omtrent te maken keuzes in het gebied en binnen de landbouwpraktijk. Deze knooppunten worden momenteel vanuit pilots op tien plekken door mij ondersteund met een subsidie, waaronder een knooppunt binnen de provincie Overijssel. Het klopt dat voor zeven van de tien knooppunten de pilot eind 2026 afloopt. Op basis van de voortgangsrapportages van de knooppunten is duidelijk dat Boerenperspectief voorziet in een behoefte.

Ik laat onderzoeken hoe het vervolg meerjarig vorm kan krijgen, waarbij mijn uitgangspunt is dat de Boerenperspectief aanpak meerjarig doorgezet gaat worden. Hiervoor wordt samen met de knooppunten een verkenning uitgevoerd naar de verbeterpunten en de geleerde lessen uit de praktijk. De uitkomsten hiervan neem ik mee voor een vervolg na de pilotfase. Financiering tot en met 2030 is opgenomen in de begroting van LVVN. Zodra bepaald is op welke manier het vervolg vorm zal krijgen zal ik uw commissie verder informeren.

Ik hoop dat ik uw commissie zo voldoende heb geïnformeerd, en houdt u op de hoogte van het verdere proces.

De minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J. van Essen